No. 28. 1832.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Donderdag den 2 Februarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, op verzoek van den heer Kolonel plaatselijken kommandant dezer vesting, ter kennisse der Ingezetenen, dat van en met morgen de poorten dezer vesting zullen worden geopend, des morgens ten *half zeven uren*, en gesloten des avonds ten *elf ure*, zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een *half uur* vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 31sten Januarij 1832.

DE ROY VI.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
W. SCHOUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Februarij.

Z. M. heeft, in aanmerking nemende de omstandigheden, waarin het Rijk zich bij voortduring bevindt, goedgevonden, bij besluit van den 24sten januarij heden publiek gemaakt, de bepaling van het besluit van den 27 maart 1817, betrekkelijk het besteden van *f* 20,000 tot aanmoediging der Nederlandsche kunst-beoefenaren, voor het loopende jaar, buiten werking te stellen.

— Wij vernemen uit 's Gravenhage, dat thans door het departement van oorlog is kenbaar gemaakt Zr. Ms. besluit dd. 10 October ll., houdende dat, wanneer gewapende manschappen, tot de bezetting van steden of vestingen behoorende, en welke kampanje-vivres aan het garnizoen worden verstrekt, tijdelijk buiten zoodanige vesting worden gedetacheerd, en in de hun aangewezene nieuwe kantonnementen, geene kampanje-vivres ontvangen, maar tegen betaling, van 's Rijks wege, bij de ingezetenen worden gehuisvest en gevoed, in dat geval, ook aan de officieren, tot zoodanige detachementen behoorende, ofschoon ook geen deel uitmakende van het leger te velde, voor het gemis der kampanje-vivres, welke zij, bij voortduurend verblijf in de vesting, zouden hebben genoten, eene gelijke schadeloosstelling, in geld, zal worden uitbetaald, als bij de besluiten van 5 Januarij en 8 Maart 1831, aan de officieren tot het leger te velde behoorende, is toegestaan.

— De 24ste verjaardag van onze geliefde Princes, *Frederik* der Nederlanden, werd heden alhier, door het uitsteken van vlaggen van publieke en andere gebouwen en het [illegible] [illegible], alwaar de uitmuntende houding der [illegible] [illegible] der manoeuvres, eens ieders aandacht tot zich trok, op eene plegtige wijze gevierd.

— Heden nacht passeerde door deze vesting, met de meeste spoed, een fransch kabinets-courier, afgezonden door den franschen afgezant te 's Hage naar dien te Brussel.

— De gewone [illegible] aflossing der detachementen kurassiers uit deze vesting, Ginneken en Etten, heeft heden plaats gehad.

BUITENLAND.

Dezen morgen ten 12 ure zijn alhier binnengebragt vier Belgische deserteurs, komende van Vlissingen, en gelijk de vorigen, bestemd voor het korps van den kolonel *Gisseveld*, thans te Tiel.

— Een vermaard uitvinder te Londen, met name *Smith*, die een ongeloofelijk vermogen verzameld had, is onlangs overleden, nalatende 233 natuurlijke kinderen, aan ieder van welke hij 12,000 pond sterling heeft nagelaten; ieder zijner wettige kinderen en zijne vrouw heeft 3000 pond sterling 's jaars bekomen, buiten de meubelen, huizen, paarden enz.

— Uit Warschau heeft men berigt tot den 22 dezer. Den 19 werd de zoogenaamde Jordaans-wijding of het gedachtenis-feest van den doop des Heilands, op de grieksche wijze, gevierd. De prins *van Warschau* woonde de godsdienst en de inwijding des waters bij, hetwelk met vele plegtigheden en onder het gebulder der kanonnen geschiedde. Aan den oever der Weichsel werd in de open lucht eene leerrede gehouden. — De prins *Paskewitsch* heeft gedurende de laatste jaren in de afgelegenste streken, als veldheer van een roemrijk leger en als gouverneur van een overwonnen land, deze oud-godsdienstige plegtigheid doen vieren: zoo werd dezelve in 1827 aan den Araxes-stroom, in 1828 aan den Tauris, in het midden van Persie, en in 1830 aan de Euphraat gevierd; aan laatstgemelde rivier had zulks in geen 9 eeuwen plaats gehad.

— Uit Weenen wordt onder dagteekening van den 21sten geschreven: Een gisteren, uit Londen, alhier aangekomen courier heeft de stelligste verzekeringen van een zeer aanstaande schikking, der hollandsche en belgische geschillen mede gebragt. Hij heeft tevens de aanstaande terugkomst van onzen gezant aldaar, de prins *van Esterhazy* aangekondigd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 31sten Januarij.

Gisteren heeft de senaat eene vergadering gehouden. De generaal en chef der burgerwachten heeft in dezelve ingezonden eene concept-wet over die burgerwachten, welke ter griffie zal worden nedergelegd. De president deed vervolgens voorlezen: 1°. Een brief van den minister van financien, betrekkelijk de munt en het voordragen spoedig van eene wet over dat onderwerp; 2°. van eenen brief van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij de aanstaande verdeeling van 150,000 moerbezienboomen wordt aangekondigd, en de senateurs uitgenoodigd worden, die op te geven of zij verlangen in die verdeeling begrepen te zijn.

Vervolgens werden er eenige redenen van verschooning voor afwezige senateurs gelezen.

De president kondigde daarna aan, dat de kamer der afgevaardigden den senaat een door haar aangenomen concept had toegezonden, strekkende, om den minister van oorlog een krediet voor de uitgaven van Februarij te verleenen. Dit ontwerp gelezen zijnde, werden de deliberatien dadelijk geopend.

De heer *Beyts* merkte op, dat de minister de kosten voor zijn ministerie in de afgeloopen maand tot twee millioenen bepaald had; en hij zou gaarne weten, waarom deze som thans met driemaal honderdduizend guldens vermeerderd was.

De heer *de Brouckere*, minister van oorlog, antwoordde: » Ik heb, bij het door mij overgelegde budget, 28 millioenen voor het geheele jaar gevraagd. Daar het onderzoek van dit budget niet spoedig genoeg kon plaats hebben, raadde de commissie mij, om mij met twee millioenen voor januarij te vergenoegen; ik stemde daarin toe, op de mij gedane belofte, dat het onderzoek vóór het einde van januarij zou afgeloopen zijn. Maar zulks niet geschied zijnde, heb ik de betalingen voor leverantien van kleedingstukken, tot de maand februarij moeten uitstellen. Wij zijn gewoon, alles kontant te betalen, en ik heb, om van deze loffelijke gewoonte niet af te gaan, 2,300,000 guldens gevraagd. Ik zal overigens doen opmerken, dat de beide zamengetrokken sommen van januarij en februarij, tegen het volle jaar berekend, slechts iets meer dan 25 millioenen beloopen, en dat, welke ook de bezuinigingen wezen mogen, die de commissie zal voordragen, deze nooit drie millioenen zullen kunnen bedragen."

Het ontwerp werd met de eenparige stemmen der 27 tegenwoordige leden aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde, scheidde de vergadering en adjourneerden zich voor een' onbepaalden tijd.

De afgevaardigden zullen heden mede eene zitting houden, waarin de deliberatien over het voorstel der heeren *Brabant* en *Dubus*, betrekkelijk de kerken-goederen en gestichten van liefdadigheid, mitsgaders eene ontwikkeling van het voorstel van den heer *Dubus*, betrekkelijk de civiele-lijst aan de [illegible].

— Het lijk van den generaal *Daine* heeft gisteren, gedurende den geheelen dag, op een parade-bed ten toon gelegen. Hetzelve was met alle zijne insignien en militaire decoratien versierd. Zijne gelaatstrekken zijn door eenen teekenaar en beeldhouwer afgeteekend geworden. Heden heeft de begrafenis-plegtigheid in de kerk van Sint-Jacob van Candenberg plaats. Zijn lijk zal niet naar Frankrijk worden vervoerd, maar op het nieuwe kerkhof van Laecken begraven worden.

— De kolonel *Buzen*, opperkommandant der stad en provincie Antwerpen, is tot aide-de-camp des konings benoemd. Deze zijne nieuwe kwaliteit zal den kolonel niet van den post verwijderen, die hij in dit oogenblik nog bekleedt.

— De prijs der obligatien uit de leening van 10 millioenen is gisteren ter beurze alhier tot op 84 percent geloopen.

— Brieven uit Engeland melden, dat er onder de Portugezen, aanhangers van dom *Pedro*, misnoegen en oneenigheid heerscht, uithoofde van den titel van regent, welke deze Vorst besloten schijnt te hebben, aan te nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Januarij.

De zitting van de kamer der pairs van gisteren is ten twee ure geopend. Niemand der ministers was in dezelve tegenwoordig. De markies *de Catelan*, rapporteur van eene der commissien, concludeerde tot de aanneming van twee concept-wetten van louter plaatselijk belang. De orde van den dag vorderde de voortzetting der deliberatien over de wet betreffende de rekrutering des legers. De commissie, in welker handen het 4de artikel dier wet op nieuw gesteld was, concludeerde tot de aanneming van het door den baron *Monnier* voorgestelde amendement. De kamer nam, vervolgens onderscheiden artikelen van het door de commissie verbeterd concept aan. Bij het vertrek van den post was de vergadering met de discussien over het 20ste artikel van het concept bezig.

— Een brief van den heer *Prunelle*, maire van Lyon, die in alle onze dagbladen geplaatst is, meldt, dat de ongerustheid, die men wegens de verstoring der orde binnen die stad gekoesterd had, volkomen ongegrond en er volstrekt geene beweging onder het ambachtsvolk meer te duchten was.

— De kwestie om de geregtelijke vervolgingen in de zaak van het dagblad *le National* voort te zetten, is bij den raad van ministers in deliberatie gebragt geworden. Deze deliberatien hebben meer dan een uur geduurd en men verzekert, dat aan een der ministers het volgende gezegde ontsnapt is: » Maar deze geheele zaak gelijkt naar een begin van revolutie." De president van den raad moet daarop geantwoord hebben: » Het kan zijn, maar de slechte drukpers moet er onder."

— Misschien zijn er nooit zoo vele bals binnen deze stad gegeven als tegenwoordig. De hertog van Orleans, die zich gisteren op het bal in de opera bevond, hetwelk allerluisterrijkst, sterk bezocht en alzoo zeer voordeelig voor de armen, ten behoeve van welke het

gegeven werd, geweest is, had zich den vorigen avond op dat van den engelschen gezant en den tweeden avond te voren op dat van de hertogin *van Massa* bevonden. Woensdag zal er een groot bal op de Tuilerien wezen, alwaar omtrent 3000 gasten genoodigd zijn.

— De *Quotidienne* [illegible] ontvangst, welke de hertogin *van Barry* [illegible] Napels heeft genoten:

„ Z. M. [illegible], twee uren ver van Napels [illegible] te gemoet gereden. Bij zijne aankomst aan het rijtuig, der hertogin, stapte hij uit het zelve en de koning reikte haar hierop de hand. Na tedere vriendschaps-betooning, geleidde de koning de hertogin weder in het rijtuig, en zette zich [illegible] H. K. H. genoodigd te hebben, om zich onmiddelijk naar het paleis, [illegible] den oever der zee voor haar in gereedheid gebragt was, te begeven, weder te paard.

H. K. H. was, bij hare aankomst aan het paleis, grootelijks verwonderd van den koning voor haar rijtuig te zien staan, haar uit hetzelve te helpen en naar hare appartementen te geleiden.

Nadat H. K. H. eenige dagen in den boezem harer familie (?) te hebben doorgebragt, wilde de koning haar naar den schouwburg geleiden; maar de hertogin verschoonde zich daarvan *uit hoofde van hare positie; — juist daarom*, antwoordde de koning *wil ik u in het openbaar blijken geven, dat ik in uwe ongelukken deel neem en van den levendigen wensch, die mij bezielt, om u in dezelve te vertroosten.*

Den volgenden dag begaf de koning zich naar den schouwburg, en hield zich eenigen tijd in zijne loge overeind staande, hetgeen de aandacht van het publiek wekte. Als toen opende zich de deur en de koning nam de hertogin bij de hand, geleidde haar in zijnen eigen armstoel en nam tervolgens nevens haar plaats. De kreet *van leve de koning! leve madame de hertogin van Barry!* deden zich herhaaldelijk hooren tot dat het gordijn opging. H. K. H. vertrok na een half uur de vertooning te hebben bijgewoond.

Bij dezelver vertrek uit Napels, heeft de koning haar verscheidene mijlen verre begeleid en op het aandoenlijkst afscheid van haar genomen. H. K. H. bevindt zich tegenwoordig te Massa, op een [illegible] afstands van de zee, in een aan den hertog van Modena toebehoorend paleis, hetwelk deze vorst tot hare ontvangst heeft doen in gereedheid brengen, om daarin zoo lang te verblijven als zij zal verkiezen.

Ons dagblad *le Temps* [illegible] berigt van [illegible], gedagteekend van den 19den, dat de koning van Spanje zwaar ziek ligt; dagelijks worden er bulletins van zijne gezondheid uitgegeven, welke zeer ernstige ongerustheid inboezemen aan de vrienden des jonge koningin, welker verbazing ieder oogenblik te gemoet gezien wordt.

— Het *Journal de Commerce* meldt, dat het 21ste regiment van linie, hetwelk zich te Toulon bevindt, bij eene telegraphische depêche last bekomen had, om zich naar de oostelijke [illegible]

— Van Brest wordt, onder dagteekening van den 25sten ll., gemeld, dat de brik *l'Endymion* last bekomen had, om zich gereed te houden naar Lissabon te vertrekken. Men denkt dat de zending van dat schip niet zonder betrekking tot de expeditie van dom *Pedro* is.

— Wij lezen in ons dagblad *le Temps*:

„ De heer *de Talleyrand* heeft, in de kwestie der vestingen, het volgend resultaat bekomen: 1°. Daar zullen vijf vestingen geslecht worden; 2°. zulks zal geschieden door het overschot [illegible] [illegible] 60 millioenen, welke bestemd waren [illegible] van verdediging tegen Belgie, volledig [illegible] ling zal echter [illegible] plaats hebben.

„ Deze resultaten zijn voorzeker groot, want zij doen alle gedachten aan het traktaat van 20 November 1815, allen geest van het Heilig Verbond verdwijnen; zij wijzigen alle destijds tegen Frankrijk beraamde diplomatieke transactien en kunnen het begin van een Nieuw Europeaansch staatsregt worden. De prins *de Talleyrand* heeft zich met vastheid gedragen en eene behoorlijke taal gevoerd, zonder zich aan eenigen geringen, door vrees geboren tegenstand, welken hij te Parijs zou kunnen ontmoeten, te storen."

Men zegt dat de vijf volgens opgemeld verdrag te slechten vestingen zijn: Ath, Meenen, Mons, Philippeville en Mariënburg.

— Er wordt veel van het daarstellen eener afzonderlijke jury voor de drukpers gesproken; men zegt, dat zulks een der geliefkoosde denkbeelden van den heer *Périer* is.

— De jongste berigten van Bologna melden, dat de pauselijke troepen de legatien binnengerukt zijn.

— Heden, uithoofde van den zondag, geene beurs gehouden.

RUSLAND.

PETERSBURG, den 18den januarij.

Den 12 dezer heeft Z. M. den keizer het volgende dagbevel aan het [illegible]:

„ Dappere krijgslieden! Door daden van voorbeeldelooze dapperheid en onverzettelijke standvastigheid hebt gij, in den gedenkwaardigen veldtogt tegen de poolsche opstandelingen, uw doel volkomen bereikt. Uwe pogingen hebben aan het hardnekkig oproer, dat alle grondpilaren van orde en welvaart van dat koningrijk deed schudden, een einde gemaakt, en dat land aan het russische bestuur terug gegeven, om onder uw opzigt deszelfs geluk vaster te grondvesten. Ter belooning van deze uwe verdiensten, heb ik goed gevonden, allen, die aan de krijgsbedrijven in het koningrijk Polen deel hebben genomen, het vroeger aan hetzelve behoord hebbend teeken van militaire verdiensten toe te kennen, en daarom bevolen, hetzelve een teeken als een nieuw bewijs van mijne dankbaarheid te geven, tot een pleglig getuigenis, dat die militaire-eer slechts een leger toekomt, hetwelk, even gelijk gij, in trouw, gehechtheid en liefde voor troon en vaderland onveranderlijk blijft. Behalve dit algemeen teeken van verdiensten [illegible] gedenken van Warschau's roemvolle onderwerping [illegible] medaille [illegible] welke aan de generaals, staf en [illegible] zal worden geschonken, die bij de bestorming van die [illegible] het poolsche militaire [illegible] verdiensten en de medaille van Warschau's verovering [illegible] aan ieder, aan wien ze behooren, [illegible] aan mijnen generalen staf bijzonder [illegible] uitgegeven worden.

(Geteekend) NICOLAAS."

Het in opgemeld keizerlijk dagbevel bedoelde, poolsche militaire eereteeken is in 5 klassen verdeeld. De decoratie van de *eerste klasse* bestaat in een kruis, ster en lint; de ster wordt op de linkerborst, doch het lint over den regterschouder en boven den uniform gedragen. De decoratie van de *tweede klasse* bestaat in een kruis, hetwelk om den hals gedragen wordt. De decoratie van de *derde* bestaat in een goud geëmailleerd kruis; die der *vierde* in een goud kruis zonder email en de *vijfde* in een zilver kruis; de decoratien van deze 3 klassen worden in het knoopsgat gedragen.

SPANJE.

MADRID, den 17den Januarij.

— Overal worden groote militaire toebereidselen gemaakt, welke de gevolgen schijnen der depêches van de uit het noorden gekomen courriers. Het van voorraad voorzien der vestingen, dat geschorst was geworden, wordt hervat; de artillerie heeft last bekomen, om haar materieel compleet te maken. Waartoe deze oorlogstoebereidselen zoo haastig, tenzij tot behoeve van Portugal of tegen eene naburige mogendheid? De geruchten, die de apostolischen [illegible] in omloop gebragt hebben, schijnen aan, te duiden, dat deze Frankrijk ten doel hebben. Intusschen verzekeren de lieden, welke voorgeven, de politiek van het kabinet van Madrid het beste te kennen, dat het oogmerk van het gouvernement waarschijnlijk is, om zich, ten voordeele van dom *Miguel*, te bemoeijen in den strijd, die zich tusschen dien vorst en de aanhangers van donna *Maria* voorbereidt, en er wordt geenszins aan getwijfeld of de pogingen der constitutionelen, zoo zij niet door eene of andere der mogendheden ondersteund worden, zullen tegen de vereenigde magt van Portugal en Spanje [illegible]

[illegible] land te koop gepresenteerd, met korting van [illegible] per stuk voor contante betaling, een onfeilbaar middel tegen vijf schadelijke zaken in een burgerlijk huishouden, te weten:

1. Tegen het sterk worden van Iersche boter.
2. Tegen het muf worden van Italiaansche macaroni.
3. Tegen het broeijen van Pruissische rogge.
4. Tegen den worm in de Poolsche tarwe.
5. Tegen het zuur worden van Fransche desert-wijn.

Dit algemeen en eenig middel is uitgevonden door de voornaamste professoren in de *scheikunde*, [illegible] in de *Reigerstraat*, hoek van het [illegible] *ventie* uithangt.

NB. Men kan het *Recept* tot bovengemeld middel ook bekomen tegen inruiling van een der volgende artikelen, als: [illegible]

Poeders tegen den goeden uitslag van [illegible]

— Tot het aanstaande [illegible] plaats vaceren, voor de inschrijvingen ter leverantie van [illegible] tot het uitdiepen van Hollandsche [illegible] schrijvenden zullen betaald worden in [illegible] tende uit de belgische leening gezegd [illegible]

Voor het Huis

HOUTVERKOOPING

In de Wouwsche Plantagie.

[illegible] morgens om [illegible] AART, in [illegible] van den Heer Burgemeester van *Wouw* in het [illegible] en meestbiedenden verkoopen:

1099 Koopen MASTENBOOMEN in de [illegible] *Plantagie*, zoo als dezelve gekaveld en breeder omschreven zijn in de verkoops-conditien.

Waaromtrent nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Agent voornoemd, bij den Boschmeester en ADRIAAN VAN AART in de *Wouwsche Plantagie.*

Roosendaal, den 24sten Januarij 1832.

De Agent voornoemd
H. J. WOLDRINGH.

* Men verlangt ten spoedigste een BEKWAMEN KNECHT, die tevens met Paarden kan omgaan, van goede getuigschriften voorzien.

Adres bij de Uitgevers dezes.

TE HUUR,

Om dadelijk te aanvaarden, een RUIMEN STAL, voor 4 Paarden en remise.

Adres bij de Uitgevers dezes.

* Het Kantoor van ASSURANTIE en REMPLACERING voor de Schutterijen en Nationale Militie, voor de Provincien Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Braband, gevestigd te *Goes*, adverteert, dat bij hem bij voortduring verkrijgbaar en genoegzaam voorhanden zijn PLAATSVERVANGERS voor de Schutterijen, alsmede voor de Nationale Militie, tegen zeer billijke en solide accoorden, betaalbaar in [illegible], in vijf termijnen, of des verkiezende [illegible] dienst van den Plaatsvervanger, ook kunnen de Geinteresseerden accorderen, voor eene onbepaalde som, hetzij die te maken nummers *al of niet* dienstpligtig mogten zijn.

Ouders of Voogden, die hunne Kinderen of Pupillen in tijds wenschen geassureerd, of spoedig door een Plaatsvervanger vervangen te zien, vervoegen zich ten kantore te *Goes*, te *Rotterdam* bij VAN DER HORST, op de Vischmarkt, te *'s Hertogenbosch* in den *Zonhoven*, bij de Heer DOCTERS, en te *Breda* in de *Zwaan*, bij de weduwe VERMUNT.

(¹) *Maria Carolina Ferdinanda Louisa*, weduwe van den hertog van Berry, op den 24sten februarij 1820, in de opera te Parijs vermoord, en de dochter van *Frans I*, koning van Napels en van *Maria Isabella*, dochter van *Karel IV*, koning van Spanje en alzoo zuster van den thans regerenden koning van Napels en nicht van dien van Spanje.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.